

IV

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (2018-2019) ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ: ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ - ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

(ΚΦΛ03 - ΜΦΛ03 - ΓΦΛ03: ΕΠΟΣ)

(Ε. Καραμαλέγκου)

P. VERGILI MARONIS, *AENEIS*

LIBER II – ΒΙΒΛΙΟ II

I. Το ΒΙΒΛΙΟ II (Γενικά)

I.1. Θεματικοί άξονες:

Η αφήγηση του Αινεία στη Διδώ: τα προ της άλωσης της Τροίας, ο δόλος των Ελλήνων με τον Δούρειο Ίππο και τα περί αυτόν, η άλωση της Τροίας (σημασία της οπτικής των Τρώων). Η αποχώρηση του Αινεία από την Τροία.

I.2. Το κείμενο (που διδάχθηκε) στα συμπραζόμενα του Βιβλίου II:

- Έναρξη της αφήγησης του Αινεία στη Διδώ - Δούρειος Ίππος - *Laocoön 1* (Λαοκόων): αμφισβήτηση της αποχώρησης των Ελλήνων (τελειώνει με την παροιμιώδη φράση «*timeo Danaos et dona ferentis*») – *Sinon* (Σίνων): μοιραίος για τους Τρώες δόλος – *Laocoön 2*: ο θάνατος του ίδιου και των παιδιών του (1-233)
- Εισαγωγή του Δούρειου Ίππου στα τείχη – Εορτασμοί και πανηγυρισμοί για την αποχώρηση των Ελλήνων (234-67) - **Η εμφάνιση του νεκρού Έκτορα στον Αινεία (268-297)** – Αντίσταση του Αινεία στην ακρόπολη της Τροίας – Άλωση της πόλης από τους Έλληνες- Θάνατος του Πριάμου _ Επεισόδιο της Ελένης – Εμφάνιση Αφροδίτης στον Αινεία (298-632).
- Επιστροφή Αινεία στην οικία του - Αινείας – Αγχίσης – Σημεία θεών – Αναχώρηση Αινεία – Η Κρέουσα (απώλεια και εμφάνισή της στον Αινεία – Ο Αινείας και οι δικοί του στα όρη της Τροίας (633-804, τέλος βιβλίου).

II. Το ΒΙΒΛΙΟ II (το κείμενο της εμφάνισης του Έκτορα αναλυτικά)

II.1. Το όνειρο

- το θέμα του ονείρου στην λατινική λογοτεχνία
- το όνειρο στην λατινική επική ποίηση (Έννιος *Annales*: το όνειρο της ιλίας ως πρότυπο ονείρου στο λατινικό έπος. Ο Έννιος ως μετεμψύχωση του Ομήρου). Όμηρος – Έννιος – Βιργίλιος
- γλωσσική ανάλυση (η χρήση συγκεκριμένου λεξιλογίου από τον ποιητή για την περιγραφή του ονείρου που παραπέμπει ταυτόχρονα σε κατάσταση ονείρου και σε κατάσταση εγρήγορσης, η προσφώνηση «ο *Iux Dardaniae*»: το παρελθόν και το μέλλον της ιταλικής συνέχειας της Τροίας σύμφωνα με την βιργιλιανή παραλλαγή του μύθου του Δαρδάνου)

- η τραγική διάσταση της σύγκρισης των δύο εικόνων του ζωντανού Έκτορα με τον Έκτορα του ονείρου. Τα λάφουρα από τον θάνατο του Πατρόκλου – η πυρπόληση των πλοίων του ελληνικού στόλου. Η αναδρομή στο ομηρικό παρελθόν του ήρωα και η σύνδεσή του με το ιταλικό μέλλον των Τρώων
- η περιγραφή του Έκτορα και οι εντυπώσεις που αυτή προκαλεί:
 - αντίθεση με την ψευδή εικόνα που έχουν δημιουργήσει οι Τρώες μετά την είσοδο του Δούρειου Ίππου στην πόλη
 - συμφωνία με την πραγματική οικτρή κατάσταση στην οποία βρίσκεται η Τροία
 - ρωμαϊκή λαϊκή πίστη – οι δοξασίες περί των *Manes* – επιτύμβιες επιγραφές και επιγράμματα
- ενδοκειμενικές σχέσεις και διακειμενικές σχέσεις του ονείρου και της εμφάνισης του Έκτορα (ο Δηίφοβος του Βιργιλίου στο βιβλίο VI της *Αινειάδας* και η Κυνθία του Προπερτίου στο βιβλίο IV των *Ελεγείων*)

II.2. Η σημασία της εμφάνισης και της προτροπής του Έκτορα προς τον Αινεία για το έπος

- η παρουσία του Έκτορα στην *Αινειάδα* (βιβλιογραφικές παραπομπές) και η σημασία της για την διαμόρφωση της ταυτότητας του βιργιλιανού ήρωα και της διασφάλισης της συνέχειας Τροίας – Ρώμης, ομηρικού έπους – βιργιλιανού έπους
- ο διάλογος Έκτορα – Αινεία και η σημασία του
- μεταβίβαση της διαδοχής του ηρωικού προτύπου
- απαλοιφή του στίγματος της προδοσίας του Αινεία που υπήρχε σε μια εκδοχή του μύθου της άλωσης της Τροίας
- παράδοση των ιερών από τον Έκτορα στον Αινεία και διασφάλιση της συνέχειας του τρωικού γένους. Συμβολική παράδοση – πραγματική παράδοση
- *penates* της Τροίας – *penates* του οίκου του Αινεία
- ποιητολογικά – μεταποιητικά στοιχεία
- το θέμα της τελικής αντίδρασης του Αινεία στο όνειρο και στις προτροπές του μεγάλου Τρώα ήρωα. Η επιμονή του να πολεμήσει στην ακρόπολη της Τροίας ενώ γνωρίζει από τον Έκτορα ότι όλα έχουν χαθεί και η πόλη είναι προορισμένη να καταστραφεί